

ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๕๐๕๖

กรมการปกครอง
ถนนรัชฎาภิเศก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเรื่องการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ย
กรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๑๘๘๓๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
๒. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๒๐๐๖๖ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗
๓. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๑๓๘๖ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่ นร ๑๒๐๖/๑๔๔
ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมการปกครองได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้จังหวัด เพื่อใช้เป็น
ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ยกรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง
ตามกฎหมายว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยเบิกจ่ายตามความเป็นจริง
ตามจำนวนครั้งของข้อพิพาทที่เกิดขึ้น (ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ - กันยายน ๒๕๕๘) ซึ่งได้จัดสรรให้
อำเภอละ ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) และให้ทำการปกครองจังหวัด ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)
และได้ชักซ้อมแนวทางการเบิกจ่ายค่าตอบแทนตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าวไปแล้ว นั้น

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าว เป็นไปด้วยความ
เรียบร้อยและถูกต้องตรงกัน จึงขอชักซ้อมความเข้าใจในการเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ ดังนี้

๑. การเบิกจ่ายเงินของจังหวัดต้องเบิกจ่ายให้กับทุกอำเภอที่มีการขอมา และมีใช้จำกัดวงเงิน
เบิกจ่ายเพียงอำเภอละ ๒๐,๐๐๐ บาท ตามเกณฑ์ที่กรมการปกครองถือเป็นฐานการคำนวณ ดังนั้น หากอำเภอใด
ไม่มีการเบิกจ่ายหรือไม่มีการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยแต่อย่างใดให้นำเงินที่เหลือของอำเภอนั้นไป ถวายให้กับอำเภอ
ที่มีการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยตามความเป็นจริง และตามสิทธิที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ โดยใช้เอกสารตาม
แบบเบิกค่าตอบแทนฯ ที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย (๑) สารบบการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง
(๒) บันทึกการตกลงยินยอมเข้าสู่กระบวนการฯ (๓) บันทึกความเห็นของคณะผู้ไกล่เกลี่ยตามข้อ ๑๒ แห่งกฎกระทรวง
ดังกล่าว และ (๔) ประกาศอำเภอเรื่องการขึ้นบัญชีรายชื่อบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยเท่านั้น

๒. คณะผู้ไกล่เกลี่ยมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ย
กรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งตามข้อ ๒๗ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและ
ประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยไม่ต้องคำนึงถึงผลสำเร็จจนถึงทำสัญญาประนีประนอมยอมความ
แม้คณะผู้ไกล่เกลี่ยจะสั่งจำหน่ายข้อพิพาทด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง หากได้ทำหน้าที่แล้ว ย่อมถือว่าสามารถเบิกจ่าย
ค่าตอบแทนได้

๓. ให้จังหวัดพิจารณาสารวจงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามข้อ ๑ ว่าเหลืองบประมาณเท่าไร
และให้ประมาณการว่าจะต้องใช้จ่ายเท่าไร จึงจะเพียงพอสำหรับปีงบประมาณ แต่ถ้าไม่เพียงพอให้ขอเพิ่มเติม
ทั้งนี้ ให้ทุกจังหวัดแจ้งยอดงบประมาณที่ใช้ไปแล้วและงบประมาณคงเหลือให้กรมการปกครองทราบด้วย
และให้รายงานกรมการปกครองภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘

/๔. ข้อควร...

๔. ข้อควรระวังในการขอเบิกค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ยกรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง

๔.๑ เมื่อคณะผู้ไกล่เกลี่ยได้มีการประชุมเพื่อทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งครั้งใด หากการประชุมครั้งนั้นเป็นการประชุมเพื่อทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยฯ ในการประชุมครั้งเดียวกัน ไม่ว่าจะการประชุมดังกล่าวคณะผู้ไกล่เกลี่ยจะได้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทหลายข้อพิพาท หรือผู้ไกล่เกลี่ยได้เข้าร่วมประชุมในคณะไกล่เกลี่ยหลายคนในช่วงเวลาเดียวกันแล้วก็ตาม ให้ถือว่าผู้ไกล่เกลี่ยดังกล่าวมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ตามนัยหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่ นร ๑๒๐๖/๑๙๔ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ส่งมาพร้อมนี้

๔.๒ หนี้กองทุนหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่สามารถนำมาไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งโดยอาศัยกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ เนื่องจากการดำเนินการเกี่ยวกับหนี้กองทุนหมู่บ้านซึ่งเป็นเงินของภาครัฐจะต้องปฏิบัติตามประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด และหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการพิจารณาเงินกู้ยืมที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจึงไม่สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทนอกเหนือไปจากที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดไว้ได้ ตามนัยหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๑๓๘๖ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘

๔.๓ หนี้ในระบบที่จัดการได้

(๑) กรณีข้อพิพาททางแพ่งที่มีทุนทรัพย์หรือมูลหนี้ไม่เกินสองแสนบาท อำเภอมีหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) มาตรา ๖๑/๑ มาตรา ๖๑/๒ และกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งผลของการทำสัญญาประนีประนอมยอมความมีผลเช่นเดียวกับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ กล่าวคือ ถ้าคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความ คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งสามารถยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจเพื่อให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลให้ออกคำสั่งบังคับตามสัญญาประนีประนอมยอมความได้ตามข้อ ๒๕ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓

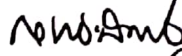
(๒) กรณีข้อพิพาททางแพ่งที่มีทุนทรัพย์หรือมูลหนี้เกินสองแสนบาท อำเภอไม่สามารถไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทตามกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีข้อกำหนดข้อพิพาททางแพ่งอื่นที่มีทุนทรัพย์เกินกว่าสองแสนบาทไว้ในพระราชกฤษฎีกา แต่อย่างไรก็ตามหากคู่กรณียินยอมทั้งสองฝ่าย ให้นำอำเภอไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท เมื่อการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทถือเป็นภารกิจเกี่ยวกับการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ นายอำเภอก็สามารถดำเนินการได้ ซึ่งก่อนจะดำเนินการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทไม่ว่าจะมีทุนทรัพย์หรือมีมูลหนี้ไม่เกินสองแสนบาท หรือเกินกว่าสองแสนบาทก็ตาม จะต้องขอคำสั่งสัญญาหรือหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินและดอกเบี้ยให้ชัดเจนก่อนเป็นอันดับแรก เนื่องจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๓ บัญญัติว่า “การกู้ยืมเงินกว่าสองพันบาทขึ้นไปนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ จะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่”

(๓) กรณีหนี้นอกระบบที่ไม่มีหลักฐานหรือมีมูลหนี้ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีหรือเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ไม่สามารถไถ่เกลียดเพื่อเบิกค่าตอบแทนได้ แต่ให้ส่งเรื่องไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อดำเนินคดีกับผู้ให้กู้ตามกฎหมายตามนัยหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๒๐๐๖๖ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

(๔) ข้อ ๑๗ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการไถ่เกลียดและประណอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้คณะผู้ไถ่เกลียดต้องคำนึงถึงหลักการที่จะทำให้การไถ่เกลียดและประណอมข้อพิพาทเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว ดังนั้น จึงขอให้กำชับคณะผู้ไถ่เกลียดให้ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวโดยเคร่งครัด หากพบว่ามี การจงใจเบิกจ่ายค่าตอบแทนหลายๆ ครั้งต่อหนึ่งข้อพิพาท ซึ่งอาจมีการสมรู้ร่วมคิดกันเพื่อหวังค่าตอบแทน ก็ให้จังหวัดตรวจสอบว่าเป็นการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเอง หรือผู้อื่นซึ่งเข้าข่ายกระทำโดยทุจริตหรือไม่ ถ้าใช่ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เสร็จแล้วรายงานให้ กรมการปกครองทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดลเดช พัฒนรัฐ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

๒๖ มี.ค.๕๘

สำนักงานสอบสวนและนิติการ

ส่วนอำนวยความสะดวก

โทร / โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๙๕๕๖-๗